

Dansk Center
for Organdonation

Donation efter cirkulatorisk død

Program

God og sikker implementering af DCD

- Nationale indsatser og initiativer for en god og sikker implementering

Forberedelse til DCD på universitetshospitalerne

- Hvordan er organiseringen og hvordan er sundhedspersonalet informeret og trænet for at opøve kompetencer til DCD-forløb

Erfaringer fra praksis

- ved DCD-specialistteam fra Odense Universitetshospital

Transplantation af organer efter DCD - hvordan er kvaliteten?

En ny mulighed på organdonationsområdet

Den nationale proces

2017

DCO og DTS afholder et symposium:
Norge deler erfaringer fra deres første 10 DCD-forløb

2018

DCO anbefaler sammen med en tværfaglig arbejdsgruppe Sundhedsstyrelsen, at DCD indføres i Danmark

2019

Politisk aftale om at styrke transplantationsområdet gennem indførelse af DCD

2019

DCO afholder workshop med deltagelse af den svenske nationale projektgruppe for DCD

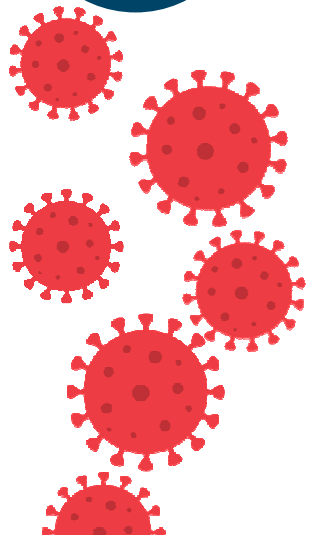
2019

Sundhedsstyrelsen påbegynder arbejdet med de nationale anbefalinger for donation efter cirkulatorisk død

Den nationale proces

2020

2021

DCO gennemfører en holdningsundersøgelse blandt sundhedspersonalet

2022

Nationale anbefalinger i offentlig høring

2023

De nationale anbefalinger for Donation efter Cirkulatorisk Død offentliggøres.

Sundhedsstyrelsen drøfter DCD med regionerne og indsatser og initiativer for en vellykket implementering iværksættes

Implementering af DCD på hospitalerne

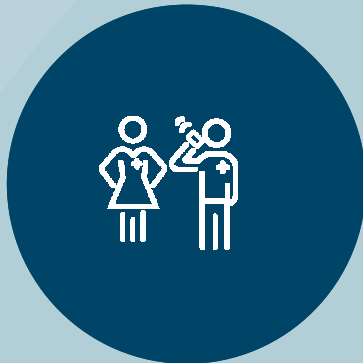
- DCD er indledningsvist implementeret på Rigshospitalet og universitetshospitalerne i Odense, Aarhus og Aalborg, som har indgående erfaring med organdonation
- Hospitalerne er, gennem teoretisk og praktisk undervisning, ved opøve kompetencer til at varetage DCD-forløb
- Det betyder DCD, indtil der er indhentet tilstrækkelig erfaring og Best Practice kan beskrives, ikke kan praktiseres på andre hospitaler end de nævnte

Målgrupper

I anses som eksperter både af kolleger, men også af befolkningen, uanset erfaring på området

Sundhedspersonale som er del af DCD-processen på de fire universitetshospitaler, som indledningsvist skal praktisere DCD

Sundhedspersonale, som er tæt på organdonationsforløb på hospitalet

Sundhedspersonale, som ikke selv beskæftiger sig professionelt med organdonation

Formål:

- Indsamle viden om sundhedspersonalets umiddelbare holdninger og overvejelser om DCD
- Undersøgelsens resultater skal bidrage til grundlaget for en målrettet undervisnings- og informationsindsats i forbindelse med implementeringen af DCD

Hvad viste undersøgelsen:

- DCD er et supplement, ikke en erstatning.
- Palliation
- Hvad sker, hvis patienten ikke dør < 3 t.
- 5 min.'s no-touch
- Pårørende: Kan de tage den afsked, der er rigtig for dem
- Indkaldelse af recipienter før donor er erklæret død
- Hvilke organer kan transplanteres v. DCD
- Påvirkning af befolkningens positive indstilling til organdonation

Undervisning

DCO koordinerer hospitalernes undervisning og faciliterer herunder løbende nationale og internationale undervisningstilbud

- Flere fra de respektive specialistteams på studiebesøg i Sverige
- Simulationstræning for specialistteams
- Samtaletræning for specialistteams
- Differentierede undervisningsmaterialer

Kliniske vejledninger

- I regi af DASAIM er der nedsat en arbejdsgruppe, som har udarbejdet en klinisk vejledning til intensiv personalet i forbindelse med DCD-forløb, med det formål at sikre en ensartet arbejdsgang nationalt
- Vejledningen indeholder eksempelvis:
  - Prognostiske faktorer for dødens indtræden
  - Særlige forhold når den livsforlængende behandling afsluttes
  - Palliationsvejledning

Kommunikation med pårørende i DCD forløb

- DCO har udarbejdet vejledninger i kommunikation med pårørende, når organdonation efter cirkulatorisk død er en mulighed
- Vejledningerne er et supplement til den gældende vejledning i kommunikation med pårørende om organdonation efter hjernedød, og er kvalificeret af læger og sygeplejersker som har stor erfaring med organdonation
- Vejledningen findes på organdonation.dk og vil blive opdateret eftersom der kommer erfaring fra praksis

TIL PÅRØRENDE

- om organdonation
efter cirkulatorisk død

Pjece

- Dansk Center for Organdonation har udarbejdet en pjece til pårørende, der kan udleveres i forbindelse med DCD-forløb
- Pjecen har været drøftet med flere klinikere fra de hospitaler, der indledningsvis får mulighed for at indføre DCD

Monitorering

- DCO har nedsat en arbejdsgruppe bestående af anæstesiologer, neurokirurger, intensivsygeplejersker fra AAUH, AUH, RH og OUH, fagfolk fra DCO samt repræsentanter fra Regionernes Kliniske Kvalitetsudviklingsprogram. De har:
  - Beskrevet omfanget af data, der skal registreres omkring potentielle DCD-donorere
  - Udviklet en registreringsform
  - Fastlagt hvilke procedurer, der skal anvendes i forbindelse med indberetningerne
- Monitoreringen er anvendt fra første DCD-forløb

National koordineringsgruppe

- DCO har samlet en national koordineringsgruppe bestående af repræsentanter fra både donor- og transplantationssiden på de fire universitetshospitaler, der skal implementere DCD, og DCO med henblik på en god og sikker implementering
- Gruppen skal blandt andet indsamle viden og erfaringer, etablere netværk på tværs af faggrupper og geografi, koordinere procedurer samt udvikle området, hvor det er relevant

Baggrund for oplysningsindsatsen

Af den politiske aftale om at styrke transplantationsområdet ved at indføre organdonation efter cirkulatorisk død (2019), fremgår det, at der forud for og i forbindelse med implementeringen af DCD i Danmark skal iværksættes en oplysningsindsats.

Oplysningsindsatsen skal målrettes to overordnede målgrupper, nemlig:

- Befolkningen (Sundhedsstyrelsen)
- Sundhedspersonale ansat på landets hospitaler (Dansk Center for Organdonation)
  - Uge 38 - 41

Ved din mor, søster eller mand hvad dine ønsker er ifht. organdonation? Vi har spurgt en række danskere, om de kender deres nærmestes holdning til organdonation. Hvis du ikke har talt med dine nærmeste om organdonation, kan du finde gode råd til hvordan man tager snakken på sst.dk/organdonation.

Dansk Center for Organdonation

331 følgere
3md. · 🌐

Ny praksis på organdonationsområdet kalder på vidensdeling ... se mere

Christina Rosenlund

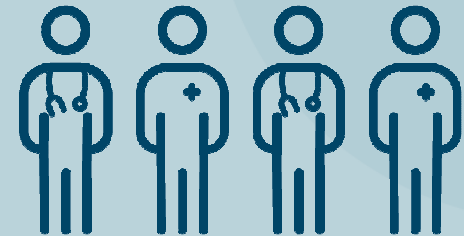
Neurokirurg, Odense Universitetshospital

så vil der være flere mennesker, der får mulighed for at donere deres organer

Formål med oplysningsindsatsen til sundhedsfagligt personale

- Understøtte sundhedspersonalets kommunikation og ekspertrolle i befolkningen.
- Udbrede kendskabet til, at der kommer en ny mulighed – DCD – på organdonationsområdet.
- Forsikre det sundhedsfaglige personale om, at DCD foregår med ordentlighed og respekt for både afdøde og de pårørende.
- Sikre transparens og forståelse for, hvorfor DCD bliver implementeret.

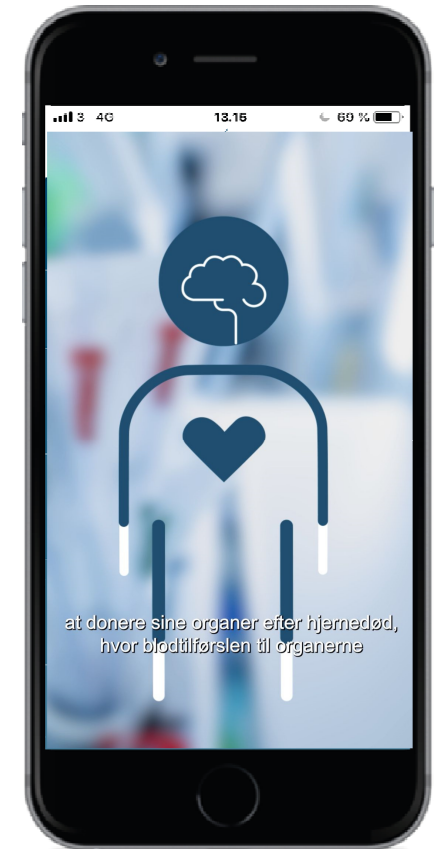
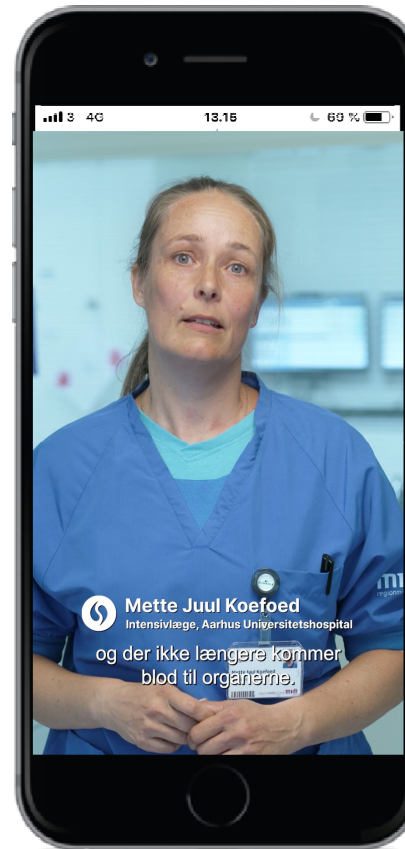

Oplysningsindsatsens indhold - video

Video hvor donationseksperter, fra universitetshospitalerne i Aalborg, Aarhus, Odense samt Rigshospitalet, kommunikere kort og faktuel om DCD.

- Hospitalerne arbejder ud fra samme retningslinjer og procedurer, og implementeringen foregår ensartet på tværs af hospitalerne.

I videoen er der også grafikker, som visuelt understøtter budskaberne.

Eksempel på peer to peer formidling, hvor vi bruger læger og sygeplejersker til at kommunikere til målgruppen, og eksempel på, hvordan grafiske elementer visuelt understøtter budskaberne.

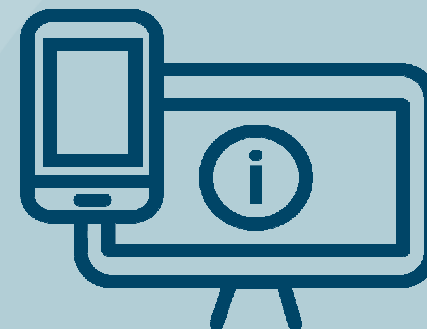
Målgruppe og budskaber

Den primære målgruppe for oplysningsindsatsen er sundhedsfagligt personale, der ikke arbejder professionelt med organdonation (målgruppe 3).

DCD-videoen er opbygget omkring følgende temaer:

- Tema 1: Indledning (national og lokale)
- Tema 2: Hvorfor DCD?
- Tema 3: Hvad er DCD?
- Tema 4: De pårørende og afskeden
- Tema 5: Erfaringer fra udlandet

Videoen kan ses på organdonor.dk under DCD

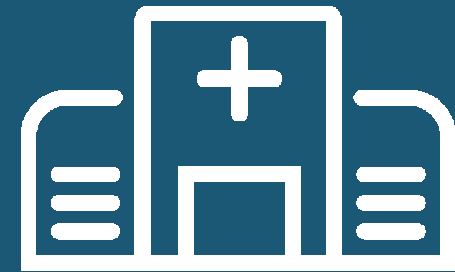

Samarbejde med hospitaler og regioner

For at nå ud til flest mulige har Dansk Center for Organdonation kontaktet kommunikationsmedarbejdere på landets hospitaler og/eller regioner og opfordret dem til at dele DCD-videoen på intranettet.

Information om DCD er delt på forskellig vis:

- På hospitalets intranet
- På regionens intranet 'På tværs af regionen', som er indlejret i det enkelte hospitalers intranet
- Både på hospitalets og regionens intranet (kombination af ovenstående)

Eksempler på deling af DCD-indhold på hospitalers intranet

Nu er organation efter cirkulatorisk død

ou undrer dig vedrørende organation, hvor du også kan få mere viden om DCD.

Forfatter

Katrine Mørk
Kommunikationskonsulent

Preben Sørensen
Neurokirurg, Rigshospitalet
Vi indfører organation efter cirkulatorisk død

Flere patienter kan blive organdonorer

Organation efter cirkulatorisk død er blevet en mulighed.

DE SENESTE NYHEDER

- Flere patienter kan blive organdonorer (22-09-2023)
- Regionsdirektør fratræder efter gensidig aftale (22-09-2023)
- Fikad mandforlader i Infosjælland (21-09-2023)
- Amerikanske kolleger besøger Sjællands Universitetshospital (18-09-2023)
- EU millioner skal gøre Brevet lettere for kræftpatienter (15-09-2023)

Cirkulatorisk død

Altidspatienter kan nu også donere organer, hvis de er konstateret ved uoprettelig ophør af åndedræt og hjerte-kompetence = såkaldt cirkulatorisk død.

Indtil nu har det ikke været muligt at donere organer fra patienter, som var konstateret døde ved uoprettelig ophør af al hjerte-funktion (hjernesdød).

For at organation overhovedet kan blive en mulighed, skal patienten have en dødelig skade i hjernen, være i respirator og være indlagt på en intensivafdeling.

S snart er vi klar til en helt ny form for organation

De har trænet sig i de 2 og står nu klart klar i startklarhed til, at vi kan gennemføre en helt ny form for organation: DCD, død efter cirkulatorisk død. Dette betyder, at patienter, der er konstateret døde ved uoprettelig ophør af åndedræt og hjerte-kompetence, kan donere organer til andre patienter, der har brug for dem.

Det giver så god mening for os på intensiv, at der nu bliver åbnet for en ny mulighed for at blive organation. Et større korner da der på funktion til kritik og, og oppeger sig til muligheden om organation, fordi de fleste patienter ender om at være organation. Når man så også ved, at der er mange, der venter på et organ, så er det vigtigt, at vi nu har endnu bedre mulighed for at give alle den gode behandling på hospital, som de ønsker. Derfor kommer overlege Ole Christensen fra Neurologisk Afdeling V.

Når er det af kollegerne fra både Anestesiologi, Intensiv, Neurologi, Neurokirurgi og Kirurgi, som de alle allerede sammen har trænet intensiv for at gøre det helt rigtigt på vores organation.

Organation efter cirkulatorisk død. Den nye mulighed for organation åbner nemlig op for, at patienter også kan blive organation, selv om hjertet og cirkulationen er stoppet.

En ny procedure og et andet tilfælde

Organation efter cirkulatorisk død giver mulighed for flere donationer af lever, nyre, samt efter særligt højt krav for 10 indtatte organer, samt organation af andre organer end lever og nyre.

Den nye mulighed for organation åbner nemlig op for, at patienter også kan blive organation, selv om hjertet og cirkulationen er stoppet.

Den nye mulighed for organation åbner nemlig op for, at patienter også kan blive organation, selv om hjertet og cirkulationen er stoppet.

Den nye mulighed for organation åbner nemlig op for, at patienter også kan blive organation, selv om hjertet og cirkulationen er stoppet.

Donation efter cirkulatorisk død vil betyde flere transplantationer

Denne efterår bliver det muligt at donere organer efter cirkulatorisk død (DCD). Det vil første omfang omfatte nyre, lever og lunger.

13 oktober 2023 kl. 16:44

DEL TIL FEED

Rune Damgaard er DCD-ansvarlig i Neurocentrets Afdeling for Bedøvelse og Intensiv Behandling.

Når det i dette efterår også bliver muligt at donere organer efter cirkulatorisk død (DCD), er forventningen, at det vil give flere patienter adgang til organation, hvilket vil betyde flere transplantationer.

mdt
Region Midtjylland

Regionshospitalet Randers

Nu er organation efter cirkulatorisk død en mulighed

19. september 2023

Der er i Danmark indført en ny praksis i forbindelse med organation, som gør, at allerede nu kan donere organer, efter døden er konstateret ved uoprettelig ophør af åndedræt og hjerte-kompetence (cirkulatorisk død).

Vi bliver organation efter cirkulatorisk død en mulighed

Indtil nu har det kun været muligt at donere organer fra patienter, som var konstateret døde ved uoprettelig ophør af al hjerte-funktion (hjernesdød).

For at organation overhovedet kan blive en mulighed skal patienten have en dødelig skade i hjernen, være i respirator og være indlagt på en intensivafdeling.

Annoncering på SoMe og fagmedier

Annoncer (uge 38 – 41) målrettet sundhedsfagligt personale på:

- LinkedIn, Facebook og Instagram (Nedklip af DCD-video)
- Ugeskrift for læger og DSR (Bannerannoncer)

Alle annoncer er linket til landingpagen: organdonor.dk/viden-om/cirkulatoriskdod, hvor interesserede kan få mere viden om DCD.

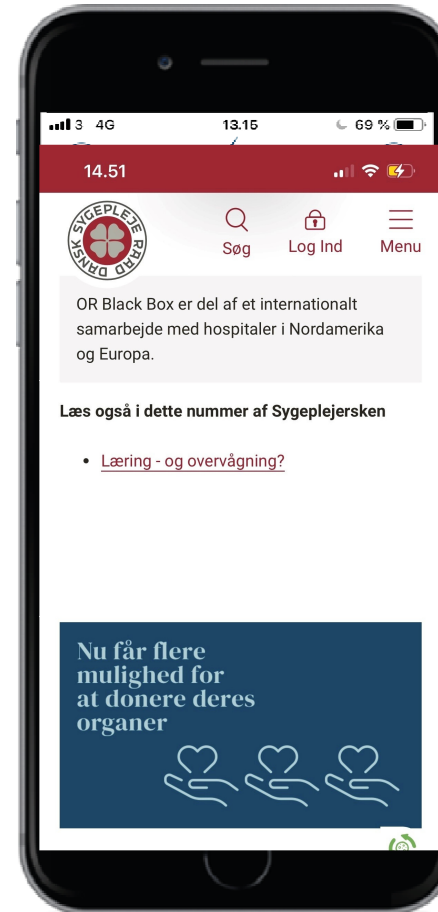

Annoncering - resultater

Annonceringen har bl.a. resulteret i:

- Flere end 1,2 mio. visninger herunder:
  - 269.842 visninger på LinkedIn
  - 693.669 visninger på Facebook og Instagram
  - 320.000 visninger af bannerannoncer (Ugeskriftet.dk og dsr.dk)
- 1570 kliks til landingpage:
organdonor.dk/viden-om/cirkulatoriskdod
- Mange brugere har delt, liket og kommenteret opslagene med DCD-videoklip på de sociale medier, hvilket har resulteret i endnu flere visninger (organisk vækst).

Eksempel på bannerannoncer på dsr.dk og sponsoreret opslag på sociale medier.

Webinar om DCD

Formålet med webinarret var at give sundhedsfagligt personale mulighed for at høre mere om DCD samt at stille spørgsmål.

Flere end 70 deltog i de to webinarer.

Deltagerne var primært sundhedsfagligt personale fra landets hospitaler og størstedelen arbejder i afdelinger, der har organdonationsforløb. Der var også sundhedsfagligt personale fra afdelinger, der ikke beskæftiger sig med organdonation samt repræsentanter fra patientforeninger.

Webinaret blev optaget og er nu tilgængelig på organdonation.dk, så interesserede kan (gen)se webinarret.

SUNDHEDSSTYRELSEN

Oplysningsindsats om organdonation og DCD

Præsentation til DCO Årsmøde 2024

17. Januar 2024

Marie-Louise Kirkegaard Mikkelsen

Formål med den borgerrettede oplysningsindsats

- At danskerne oplyses om, hvad DCD betyder for dem og deres samtykke til organdonation
- At skabe tryghed om organdonationsprocessen
- At give befolkningen mulighed for at få information om DCD, samtidig med at den positive holdning til organdonation fastholdes
- At stille viden til rådighed, der gør det muligt at tage stilling til organdonation på et oplyst, forståeligt og let tilgængeligt grundlag
- At personer, der har taget stilling til organdonation, kan få viden om, at deres stillingtagen også omfatter organdonation efter cirkulatorisk død

1. Kampagneperiode

Juni - juli

Film om organdonation

Informationsfilm om at tage stilling til organdonation samt om de to dødkriterier. På Sundhedsstyrelsens hjemmeside og SoME.

Skærme

Film er delt med regioner og kommuner til fri brug på informationsskærme til borgere.

Infografikker

Sundhedsstyrelsens hjemmeside og SoME.

Tekst

På Sundhed.dk og SDS suppleret/ændret.

Temaside

Al information er samlet på en temaside, www.sst.dk/organdonation

Sundhedsstyrelsen
28. juni

Har du taget stilling til organdonation? ❤️

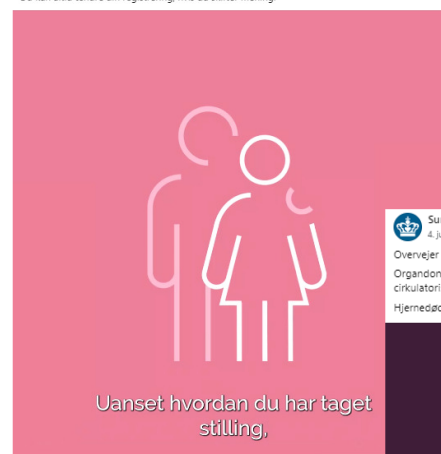
To ud af tre danskere har taget stilling til organdonation.

Det er en betydningsfuld og personlig beslutning, som kan være svær at forholde sig til. Men det er også en beslutning, der kan redde liv. I 2022 modtog 334 personer organer fra 84 organdonorer.

Du kan give din holdning tilkende på tre måder:

- Registrer dig i Donorregistret
- Udfyld et donorkort
- Fortæl din familie og nærmeste om din holdning

Du kan altid ændre din registrering, hvis du skifter mening.

Sundhedsstyrelsen
4. juli

Overvejer du at blive organdonor efter din død?

Organdonation er muligt, når læger har konstateret en person død, enten ved hjernedød eller cirkulatorisk død.

Hjernedød betyder, at der ingen aktivitet er tilbage i hjernen.... Se mere

2. Kampagneperiode

11. September – 1. oktober

Facts om organdonation

Facebook-indsats særligt målrettet brugere, som har interageret på seneste kampagneindsats.

Hvor første del primært var informationsfilm var denne del af kampagnen i højere grad vinklet på fakta om organdonation.

Pressemeddelelse

Nyeste tal for danskernes holdning til organdonation, baseret på befolkningsundersøgelse.

Podcast

Sundhedsstyrelsen og DCO deltog i podcast på Radio 4 (Kraniebrud), både om organdonation generelt og om DCD.

7

En organdonor kan redde op til
7 menneskers liv.

84

personer blev
organdonorer i 2022.

338

I 2022 modtog 338 personer
organer fra organdonorer

3. Kampagneperiode

12. – 30. oktober

Facts om organdonation

META-indsats (Facebook og Instagram) og YouTube med nye elementer.

Voxpop

Samtale med borgere om deres holdning til organdonation og viden om DCD.

Grafik og film

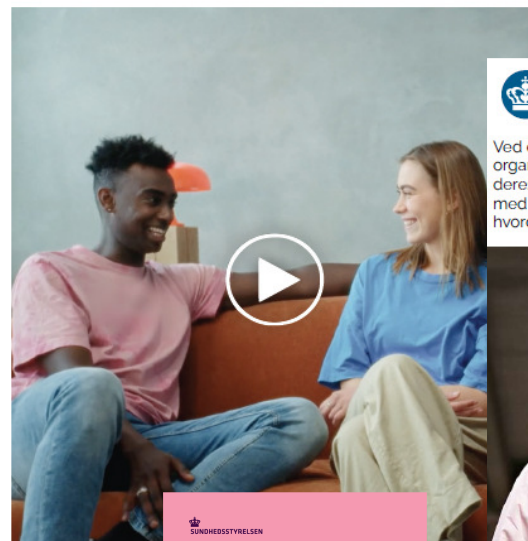
Kørte sideløbende med ovenstående elementer.

Folder

Sundhedsstyrelsen har sammen med DCO lavet en folder, som fortæller om DCD og organdonation.

Har du snakket med dine nærmeste om organdonation? Det er en god idé at snakke med sine nærmeste om organdonation, da de kan blive bedt om at bekræfte eller træffe beslutningen på dine vegne. Find råd til, hvordan du tager snakken på sst.dk/organdonation.

Ved din mor, søster eller mand hvad dine ønsker er ifht. organdonation? Vi har spurgt en række danskere, om de kender deres nærmestes holdning til organdonation. Hvis du ikke har talt med dine nærmeste om organdonation, kan du finde gode råd til, hvordan man tager snakken på sst.dk/organdonation.

Rækkevidde

Videoer

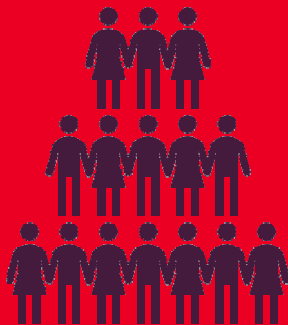
- Opslaget med den største rækkevidde er filmen "Har du taget stilling til organdonation?"
- Opslaget nåede ud til 1.294.931 brugere i første udrulning og 474.996 brugere i anden udrulning
- 604 likes, 177 kommentarer og 202 delinger

Voxpop

- De to opslag nåede ud til henholdsvis 322.430 og 224.686 brugere
- 286 likes og 104 kommentarer tilsammen

Befolkningsundersøgelse

Formål

Afdække danskernes kendskab til 'cirkulatorisk død' samt deres generelle opfattelse af organdonation før og efter kampagnen

Præ-måling

Juni 2023, 1026 personer

Post-måling

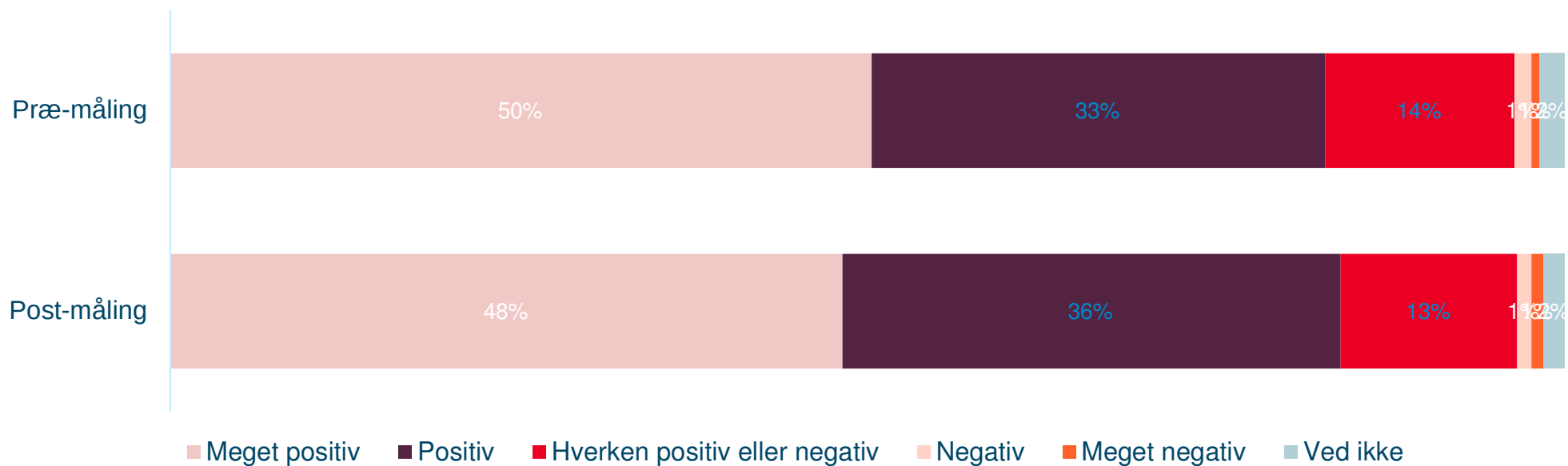
Oktober 2023, 1041 personer

Resultater

- Overvejende positiv holdning til organdonation i befolkningen (både før og efter målingen)
- Postmålingen viste ingen signifikante ændringer i danskernes holdning eller viden på området i forhold til præmålingen
- Kendskabet til begrebet 'donation efter cirkulatorisk død' er større blandt dem, der har set kampagnen.

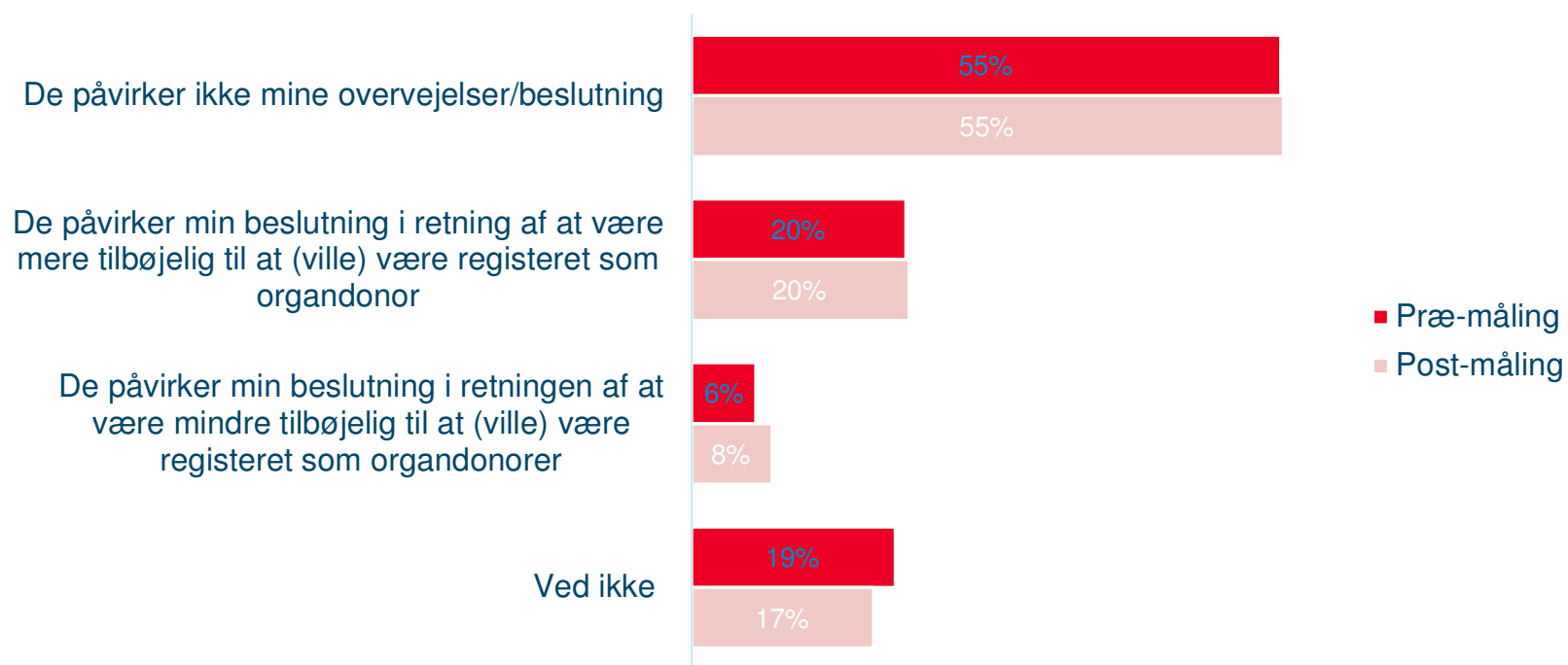

Hvad er din holdning til organdonation?

Påvirker oplysningerne om donation efter cirkulatorisk død din stillingtagen til organdonation?

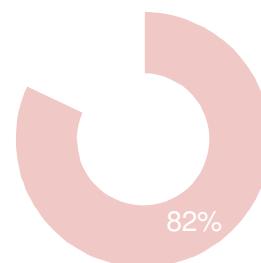

Sundhedsstyrelsens borgerpanel

Blev bedt om at vurdere hjemmesiden og to film

762 besvarelser (31% af hele borgerpanelet)

Positiv respons på filmen "Hvordan foregår organdonation?" hvor DCD også forklares

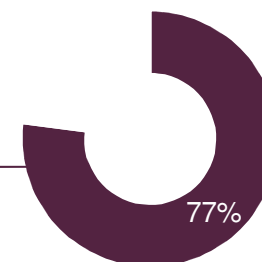

■ I meget høj grad/i høj grad

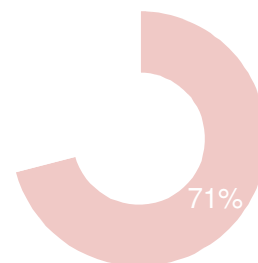
Synes du, at filmen forklarer om hjernedød og cirkulatorisk død, så det er til at forstå?

Er der viden, som du mangler om de to døds-kriterier for at kunne tage stilling?

■ Slet ikke/i ringe grad

■ Slet ikke/i ringe grad

Er der spørgsmål, som du ikke fik svar på, da du så filmen?

